

De zwarte roodstaart (phoenicurus ochruros)

Inleiding

Mannetjes

Het verspreidingsgebied van de zwarte roodstaart beslaat midden en zuid Europa, een deel van Azië en een deel van Afrika. De zwarte roodstaart is van naturen een echte bergbewoner, maar de soort is een cultuur volger geworden in de loop der tijd en is steeds meer te vinden in menselijke nederzettingen. Deze bergvogels maken een nest in, op of tussen rotsen en rotsrichel, maar de vogels die de mensen gevolgd zijn maken gebruik van openingen in dakspanten, muurgaten en ze maken ook gebruik van de door de mens gemaakte half open nestkasten.

Het nestmateriaal wat wordt gebruikt voor de aankleding van een nest bestaat uit mos, plantendelen en wat dierlijk haar. Een legsel heeft de gemiddelde grote van zes eitjes welke wit zijn en soms wat minieme vlekjes hebben aan de stompe kant van het ei. Gemiddeld duurt de broedduur ongeveer twee weken, en na nog eens een dag of veertien vliegen de jongen uit.

In een seizoen kunnen er meerdere nesten worden grootgebracht.

Het mannetje is zoals de naam zegt zwart met een roodbruine staart welke regelmatig op en neer trilt als er enige inspanning is. Op de vleugels is een witte vlek te vinden bij volwassen exemplaren. De pop is geheel grijs/ bruin van kleur. De zang of roep stelt eigenlijk niet zo veel voor, het is eigenlijk een krassend geluid met af en toe een 'tjek' geluid erbij.

De kweek

In de laatste week van april pas geprobeerd om de man en pop aan elkaar te koppelen. Voorheen hebben ze al wel in elkaar gezichtsveld gezeten.

De pop is bij de man in de volière gezet in haar eigen kleine kooitje. De volière heeft de afmetingen 1.20 m breed, 2.3 m diep, en 2 m hoog. Het was echter nog te vroeg want de man klapte gelijk meerdere malen op het kooitje van de pop en ik zag dat het direct aan elkaar koppelen geen zin had.

Op vier mei zie ik de man wat krassen en de pop reageert direct op zijn roep, ik heb de pop toen losgelaten bij de man en er kwamen wel wat achtervolgingen, maar niet van dien aard dat ik ze weer uit elkaar moest halen.

Op acht mei zie ik zowel de man als de pop met nestmateriaal in de bek wat bestond uit kokosvezel en mos. Het nest werd gebouwd in een half open nestkast hoog in de volière. Op negen mei is het nest al klaar, en dat vond ik wel heel erg snel. Maar het kon nog gekker, want op tien mei zie ik de pop op het nest zitten en na een nestcontrole zie ik het eerste ei. Op elf mei het tweede ei en ik besluit om ze verder maar met rust te laten. Op vijftien mei constateer ik dat als de pop even van het nest komt, om wat te eten of om zich te ontlasten, dat de man erg vervelend doet en eigenlijk alleen maar wil vechten. Ik heb de man toen in een klein kooitje apart gezet wat zich echter wel in het gezichtsveld van de pop bevond. Dat kon ik doen omdat de man toch niet mee helpt met broeden.

Pop

Op achttien mei is de pop even van het nest en daarin zie ik maar drie eitjes. Daar was ik toch wel even verbaasd over, want ze leggen ongeveer zes eitjes gemiddeld. Wat ik wel al kon zien is dat er twee eitjes bevrucht zijn. Op vijftwintig mei zijn er twee jongen geboren. Op dertig mei kan ik de jongen ringen met een 2.5 mm ring. Op tien juni vliegen beide vogels uit. Op elf juni zie ik de pop het oude nest alweer een beetje opknappen, en op veertien juni ligt het eerste ei van de tweede ronde alweer in het nest.

Jongen drie dagen oud

Vanaf deze dag staat de man die weer bij de pop gelaten was er alleen voor wat betreft het voeren van de jongen van ronde een.

Ronde twee leverde mij zes eieren en er waren vijf bevrucht zijn. Op drie juli pas komt het eerste jong uit en op vier juli waren alle vijf de jongen uit het ei.

De jongen van ronde een had ik echter op twee juli er al uitgehaald want deze waren nu al geruime tijd op de voederbak te vinden.

Op acht en negen juli ring ik de jongen van ronde twee met een 2.5 mm ring wat ook nu weer was voorzien van een ventielslangetje.

Geringde jongen

Op negentien juli vliegt ook deze tweede ronde uit. Nadat deze jongen waren uitgevlogen is de pop niet meer aan een derde ronde begonnen, maar is ze de man gaan helpen om de jongen van de tweede ronde groot te brengen.

Het voer

Het voer dat tijdens de broed gegeven werd, bestaat uit een gigantische hoeveelheid pinky's en Buffalo wormen en een enkele witte meelworm.

Het andere voer dat gedurende het hele jaar werd voorgezet kon hun goedkeuring niet meer krijgen. Het voer dat het gehele jaar gegeven werd bestond uit meelwormen, Buffalo wormen, pinky's, krekels en sprinkhanen en weideplankton. Het levende voer werd ook nu weer bepoederd met voedingspreparaten. Ook werd er een geringe hoeveelheid ei-voer gegeten.

Nawoord

Pas uitgevlogen jong

Ik ben van mening dat de zwarte roodstaart niet echt geschikt is als een bewoner van een gezelschaps volière, maar goed heb je een volière met een groot aantal kubieke meters inhoud zou het wel gaan al blijft het wel oppassen. Dit ten opzichte van de vogels onderling en naar andere soorten vogels toe. Nu ik weer echte eigen gekweekte natuurbroed en goed geringde jongen verkregen hebt, luid de volgende conclusie dat de zwarte roodstaart wederom weer een vogel was waarvan ik heb kunnen leren en genieten. Op naar de volgende vogelsoort. Leuk detail is dat ik met de afgebeelde man op de foto Nederlands kampioen ben geworden in Apeldoorn, maar wat ik leuker vond is dat ik een oorkonde kreeg voor eerste eigen kweek van deze soort.

***Tekst: Arie Bakker te Dordrecht
Foto's: Jan de Nijs en Piet Onderdelinden***